

**Ministru kabineta rīkojuma projekta
“Par Ministru kabineta piekrišanu balsojumam Eiropas Stabilitātes mehānisma Valdes sēdē”
sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)**

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	<p>Šī gada 8. jūlijā Grieķijas Republika (turpmāk – Grieķija) iesniedza Eiropas Stabilitātes mehānisma (turpmāk – ESM) stabilitātes atbalsta pieprasījumu aizdevuma instrumenta formā. Atsevišķs atbalsta pieprasījums 23. jūlijā tika nosūtīts Starptautiskajam Valūtas Fondam (turpmāk – SVF).</p> <p>Šī gada 12. jūlija <i>Euro</i> samitā <i>euro</i> zonas valstu vadītāji vienojās par potenciālu iespēju strādāt pie ESM atbalsta Grieķijai.</p> <p>ESM valde saskaņā ar ESM līguma 13.panta otro punktu 17. jūlijā pieņēma lēmumu “principā” piekrist gatavot stabilitātes atbalsta programmu un tajā pašā datumā saskaņā ar līguma 13.panta trešo daļu uzdeva Eiropas Komisijai (turpmāk – EK) uzsākt sarunas ar Grieķiju par Saprāšanās memorandu un ESM rīkotājdirektoram sagatavot finansēšanas instrumenta līgumu.</p> <p>Šī gada 11. augustā EK, Eiropas Centrālā banka (turpmāk – ECB) un SVF panāca vienošanos ar Grieķiju par Saprāšanās memorandu.</p> <p>Pamatojoties uz augstāk minēto un saskaņā ar ESM līguma 5. panta sestās daļas f punktu ESM rīkotājdirektors ir iesniedzis ESM valdei lēmuma pieņemšanai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Finansēšanas instrumenta līgumu; 2. Saprāšanās memorandu. <p>Saskaņā ar likuma „<i>Par Latvijas pārstāvību Eiropas Stabilitātes mehānisma Valdē un Direktoru padomē</i>” 5.panta pirmās daļas 2. punktu, lai Latvijas pārstāvis ESM Valdē varētu atbalstīt finansēšanas instrumenta līgumu un Saprāšanās memorandu, ir nepieciešama Ministru kabineta (turpmāk – MK) piekrišana.</p> <p>ESM rīkotājdirektors ir iesniedzis arī lēmuma projektu, kas saskaņā ar ESM līguma 13. panta 4. daļu uzdod EK ESM vārdā parakstīt Saprāšanās Memorandu ar Grieķiju.</p> <p>Likuma „<i>Par Latvijas pārstāvību Eiropas Stabilitātes mehānisma Valdē un Direktoru padomē</i>” 5.panta pirmā daļa, kas nosaka lēmumu veidus, kuriem ESM valdes loceklim ir jāsaņem MK piekrišana, neparedz lēmumu, kurā tiek uzdots EK ESM vārdā parakstīt Saprāšanās Memorandu ar Grieķiju.</p> <p>Saskaņā ar likuma „<i>Par Latvijas pārstāvību Eiropas Stabilitātes mehānisma Valdē un Direktoru padomē</i>” 5.panta otro daļu, lai balsotu par lēmuma atbalstīšanu citos jautājumos, Latvijas pārstāvis Valdē iepriekš saņem MK piekrišanu, ja vien MK nav pieņēmis lēmumu, ka Latvijas pārstāvis Valdē ir tiesīgs attiecīgos jautājumos pieņemt lēmumu patstāvīgi.</p> <p>Tā kā 2014.gada MK rīkojumā Nr. 116 “<i>Par jautājumiem, kuros Latvijas pārstāvis Eiropas Stabilitātes mehānisma Valdē un Direktoru padomē ir tiesīgs pieņemt lēmumu patstāvīgi bez Ministru kabineta piekrišanas saņemšanas</i>” šis jautājums nav atrunāts, Latvijas pārstāvim ESM Valdē ir jāsaņem MK piekrišana.</p> <p>Ņemot augstāk minēto, ir sagatavots MK rīkojuma projekts, kas paredz, ka MK dod piekrišanu, ka Latvijas pārstāvis Eiropas Stabilitātes mehānisma Valdē atbalsta lēmumus par:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ESM rīkotājdirektora sagatavoto Finansēšanas instrumenta līgumu ar Grieķiju; 2.Saprāšanās memoranda apstiprināšanu; 3.To, ka Eiropas Komisijai tiek uzdots ESM vārdā parakstīt Saprāšanās memorandu ar Grieķiju.

Deklasificēts saskaņā ar FM 26.10.2017. vēstuli Nr.12-47/7527 (reģ. Nr.SAN-1613)

DEKL_FMAnot_14082015_ESM; Ministru kabineta rīkojuma projekts „Par Ministru kabineta piekrišanu balsojumam Eiropas Stabilitātes mehānisma Valdes sēdē”

<p>2. Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība</p>	<p>Kopš 2015.gada februāra, pēc parlamenta vēlēšanām un jaunas valdības izveides Grieķijā, notika sarunas starp Grieķiju un institūcijām (EK, ECB un SVF) par nosacījumiem, lai otrās aizdevumu programmas ietvaros varētu vienoties par atlikušās finansiālās palīdzības piešķiršanu Grieķijai.</p> <p>Pēc ilgstošām sarunām vienošanās netika panākta un Grieķijas valdība vienpusēji nolēma organizēt referendumu, jautājot, vai Grieķijas tauta piekrīt Saprāšanās memorandā un obligāti izpildāmo pasākumu sarakstā iekļautajiem institūciju piedāvātajiem nosacījumiem. Referendums tika organizēts 2015.gada 5.jūlijā un rezultātā tika nobalsots pret institūciju piedāvātajiem vienošanās nosacījumiem.</p> <p>2015.gada 30.jūnijā beidzās otrās starptautiskās aizdevumu programmas termiņš (finansētāji SVF un (Eiropas Finanšu stabilitātes instruments (turpmāk – EFSF)). 2015.gada 30.jūnijā Grieķija neveica kārtējo maksājumu SVF ~1,6 miljardu <i>euro</i> apmērā. SVF paziņoja, ka, neveicot šo maksājumu, Grieķija ir nonākusi nenokārtotās maksājumu saistībās un tādējādi tai nav iespējama jebkāda jauna finansiāla atbalsta saņemšana no SVF līdz šo parādsaistību nokārtošanai.</p> <p>Pēc SVF paziņojuma par to, ka Grieķija ir nonākusi nenokārtotās maksājumu saistībās ar SVF, EFSF atzina to, ka Grieķijai ir saistību neizpilde arī pret EFSF un EFSF valde ir nolēmusi šobrīd rezervēt tiesības līdz nākamajam lēmumam par to vai pieprasīs prasījumu tiesību paātrinātu atlīdzināšanu vai arī izsniegs atteikšanos no paātrinātu prasījuma tiesību pieprasīšanas.</p> <p>Š.g. 8. jūlijā Grieķija lūdza sniegt finansiālo atbalstu no ESM uz trīs gadiem. Savukārt 12. jūlija <i>Euro</i> samita deklarācijā valstu vadītāji vienojās par nepieciešamību sniegt palīdzību Grieķijai pēc iespējas ātrāk:</p> <p><i>Euro samits ņem vērā Grieķijas steidzamās finansējuma vajadzības, kas akcentē nepieciešamību panākt ļoti ātru virzību, lai pieņemtu lēmumu par jaunu saprāšanās memorandu.</i></p> <p>Saskaņā ar Līgumu par Eiropas Stabilitātes mehānisma dibināšanu ESM Valde pieņēma lēmumu š.g. 17. jūlijā uzdot EK uzsākt sarunas par Saprāšanās Memorandu. Līgums paredz, ka Saprāšanās memorandā ir detalizēti norādīti ar finansiālās palīdzības instrumentu saistītie nosacījumi. Saprāšanās memoranda saturs atspoguļo to trūkumu nopietnību, kas valstij ir jāatrisina. Vienlaikus ESM rīkotājdirektors sagatavo finansiālās palīdzības instrumenta nolīguma priekšlikumu, ietverot finansiālos noteikumus un instrumentu izvēli, kas jāpieņem Valdei un Direktoru padomei.</p> <p><i>Euro</i> samits vienojās, ka sarunu process par finansiālās palīdzības piešķiršanu tiks uzsākts tikai tad, kad Grieķija būs konkrēti apstiprinājusi ar likumu pasākumus līdz 15. un 22. jūlijam.</p> <p>EK 16.jūlijā ir izvērtējusi Grieķijas ieviestos pasākumus līdz 15.jūlijam un sniegusi atzinumu, ka Grieķija juridiski ir ieviesusi nepieciešamos pasākumus termiņā. 16. jūlijā notika <i>Euro</i> grupas telefonkonference, kas apstiprināja deklarāciju, ar kuru <i>Euro</i> grupa atzina, ka ir izpildīti nepieciešamie priekšnosacījumi procesa par finansiālās palīdzības nolīguma sagatavošanu uzsākšanai, jeb “principā” atbalstīt to, ka no ESM Grieķija varētu saņemt palīdzību.</p> <p>No 27.jūlija notiek misija Atēnās. Ekspertu līmenī sarunas par politikas nosacījumiem norisinājās līdz 11.augustam. Politikas nosacījumi ir iekļauti Saprāšanās memorandā.</p> <p>Saprāšanās memoranda projekta saturu var iedalīt 4 lielās grupās:</p> <p>I. fiskālās ilgtspējas atjaunošana: 2018.gadā paredzēts panākt un turpmāk</p>
--	--

DEKL_FMAnot_14082015_ESM; Ministru kabineta rīkojuma projekts „Par Ministru kabineta piekrišanu balsojumam Eiropas Stabilitātes mehānisma Valdes sēdē”

		<p>uzturēt primāro pārpalikumu 3,5% apmērā no IKP, 2015.gadā plānots ka primārais deficīts nepārsniegs 0,25% no IKP, 2016.gadā plānots panākt 0,5% primāro pārpalikumu, bet 2017.gadā 1,75% no IKP primāro pārpalikumu. Šie fiskālie mērķi ir jāsasniedz, apvienojot sākotnēji veiktās fiskālās reformas, tostarp PVN un pensiju sistēmā, kas atbalstīts ar vērienīgu programmu, lai stiprinātu nodokļu atbilstību un valsts finanšu pārvaldību, un cīņa ar nodokļu nemaksāšanu, vienlaikus nodrošinot pienācīgu aizsardzību mazaizsargātām grupām ar sociālās drošības tīklu.</p> <p>II. finanšu stabilitātes nodrošināšana: Grieķija nekavējoties veiks pasākumus, lai risinātu ienākumus nenesošo kredītu problēmu, kas Grieķijā ir saasinājusies. Banku sistēmā 2015.gadā tiks veikts stresa tests un novērtēta kapitāla pietiekamība. Nepietiekama kapitāla gadījumā tiks veikta banku rekapitalizācija. Banku <i>rekapitalizācijas</i> process jāpabeidz līdz 2015. gada beigām. Papildus tam plānots stiprināt Grieķijas Finanšu stabilitātes fondu (HFSF) un banku pārvaldību.</p> <p>III. Izaugsmes un konkurētspējas nodrošināšana un investīciju piesaiste: Grieķija izstrādās un īsteno plašu reformu darba tirgus un produktu tirgos (tostarp enerģijas), kas ne tikai nodrošinās pilnīgu atbilstību ES prasībām, bet kuras mērķis ir arī panākt Eiropas labāko praksi. Tiks īstenota vērienīga privatizācijas programma, un investīciju atbalstīšanas politika.</p> <p>IV. Moderna valsts un valsts pārvalde: Īpaša uzmanība tiks pievērsta efektivitātes palielināšanai valsts sektorā, sniedzot publiskos pakalpojumus. Tiks veikti pasākumi, lai uzlabotu efektivitāti tiesu sistēmā un lai uzlabotu cīņu pret korupciju. Reformas stiprinās institucionālo un darbības neatkarību galvenajās institūcijās, piemēram, valsts ieņēmumu dienestā un statistikas institūtā (ELSTAT).</p> <p>Katrā grupā minētajās jomās Sapašanās Memorandā ir noteikti sākotnējie pasākumi (prior actions), kas Grieķijai ir jāveic līdz 13. augustam, tāpat noteikti uzdevumi, kas Grieķijai ir jāveic septembrī un uzdevumi, kas jāveic oktobrī. Tāpat iezīmēti uzdevumi, kas jāveic vēlāk. Sapašanās memorands tiks pārskatīts katru ceturksni, izslēdzot paveiktos uzdevumus un konkrēzējot veicamos uzdevumus nākamajā ceturksnī.</p> <p>Palīdzības finansējums, kura maksimālais apmērs ir 86 miljardi <i>euro</i> un kura vidējais aizdevuma periods ir 32,5 gadi, tiks izmaksāts vairākos maksājumos. Katrs maksājums tiks veikts tad, kad tiks noslēgta pārskata misija par iepriekšējo ceturksni. Pārskata misiju noslēdz tad, kad attiecīgajā ceturksnī plānotie uzdevumi ir izpildīti.</p> <p>Papildus minētajam, Grieķijas gadījumā ir plānots, ka maksājumi tiks sadalīti daļās, kas tiks izmaksātas tikai tad, kad būs sekmīgi ieviestas iepriekšējā mēnesī plānotie uzdevumi. Tādā nozīmē pirmais maksājums tiks sadalīts 3 daļās. 1. maksājuma 1. daļa tiks izmaksāta pēc tam, kad ir apstiprināta programma un ir atzīts, ka valsts ir īstenojusi visus sākotnējos pasākumus. 1. maksājuma 2.daļa tiks izmaksāta, kad būs īstenoti septembra pasākumi, bet 3.daļa – kad īstenoti oktobra pasākumi.</p> <p>ESM aizdevuma cena ir par 10 bāzes punktiem augstāka par ESM aizņēmuma cenu (starpība procentu maksājumos). 50 bāzes punktu pakalpojuma cena tiek noteikta par katru maksājumu. Tiek noteikta ikgadējā maksa par aizdevumu 0,5 bāzes punktu apmērā par dienu. Grieķija sedz ESM izmaksas par ESM aizņēmumu (commitment fee).</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	Finanšu ministrija.

4.	Cita informācija	Nav.
----	------------------	------

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Projekts šo jomu neskar.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Projekta tiesiskais regulējums nemaina tiesības un pienākumus, kā arī veicamās darbības.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
4.	Cita informācija	Nav.

Anotācijas III, IV, V, VI un VII sadaļa - rīkojuma projekts šīs jomas neskar.

Finanšu ministrs

J.Reirs

14.08.2015 10:51
1393
L. Ozoliņa
67083823, Liga.Ozolina@fm.gov.lv